

SVENSKA ESPERANTO-FÖRBUNDET

LYEDA ESPERANTO-FEDERACIO
TEGELBACKEN, STOCKHOLM
TEL. 20 00 43 - POSTGIRO 20 12

Salax:

ESPERANTOGRUPPEN

Hem, skola och arbetsplats.
Tegelstenen i rörelsens byggnad.

GRUPPENS STÄLLNING I ESPERANTORÖRELSEN

En lokal sammanslutning av esperantister benämnes på olika sätt: förening, klubb, cirkel, sällskap eller grupp. Det neutrala namnet esperantogrupp kan allmänt användas och företrädes här.

En rörelse kan bygga på direkt anslutna medlemmar, men starkast är den rörelse, som bygger på lokalt arbetande grupper av medlemmar. För vår del gäller en kombination av systemen, då det på en plats kanske finns bara en esperantist. Men denna kan bli kärnan i en framtida grupp, och det är i gruppväsendet vår rörelse har sin styrka och framtid.

Gruppen samlar till en enhet alla esperantister, som bor på samma ort eller eljest lätt kan komma samman. Ingen bör stå utanför denna enhet, ty på den bygger hela esperantorörelsen, den är tegelstenen i rörelsens byggnad. På större platser är kanske esperanto så livskraftigt att flera grupper kan trivas samtidigt. Men då bör inte den rätta samarbetsandan saknas!

En esperantogrupp är sällan fristående utan i allmänhet ansluten till ett riksförbund, som i sin tur vanligen hör till den internationella organisationen. Grupper inom samma län eller landskap kan vara sammanslutna till distrikt.

GRUPPENS ÄNDAMÅL

Hela esperantorörelsens mål är ett och odelbart: Seger åt esperanto och därmed ett steg framåt på folkförsoningens väg. Gruppens ändamål är att medverka till att vi når detta mål. Gruppen bildar ett hem för esperanto, där esperanto talas och där man diskuterar rörelsens problem. Arbetet koncentreras till vissa aktuella uppgifter, men bakom allt finner vi själen: "Esperantos inre idé", tanken att alla människor hör samman, att de har mer som enar än som skilljer. I grupperna bevaras denna Zamenhofs anda, och det är den som i rörelsen hela historia givit förhållarna kraft till deras gärning.

Var studerar man Esperanto?

I Esperantopropagandan framhålls alltid att Esperanto är ett lätt språk. Är Esperanto så verkligen så lätt? Ja, på den frågan kan man svara ett obetingat ja. Men - att Esperanto är lätt betyder ingalunda att man ej behöver anstränga sig med att lära det. Man måste studera språket och man måste nedläggga ett visst arbete på studiet av detta likaväl som vilket som helst annat främmande språk.

Mer lång tid tar det då t.ex. att lära sig Esperanto? Ja, härvid spela många olika faktorer in. Vars och ens individuella språkbegåvning, förkunskaper, energi m.m. Men erfarenheten visar i varje fall att man kan lära sig Esperanto - så att man kan hjälpligt tala språket eller fullt benärka det - på en bråkdel av den tid som erfordras för att i samma grad lära sig ett nationalspråk.

Mer skall man då gå till vägs när man vill lära sig Esperanto? Det finns många sätt, men man kan skilja på två huvudlinjer, efter vilka studierna kunna bedrivas, självetudier och kurser.

Om kurserna behöva inte många ord spillas. De skilja sig inte stort från andra språkkurser. På de flesta orter, där Esperantoföreningar finnas, brukas denna tid efter annan anordna Esperantokurser med såväl utländska som svenska lärare. För att erhålla upplysningar om dylika kurser är det lämpligast att vända sig till någon av medlemmarna i resp. föreningar. I Esperantokurser är det ganska vanligt med den s.k. direkta metoden, d.v.s. att hela undervisningen äger rum på Esperanto. Detta är nästan alltid fallet då läraren är utlänning. Den största fördelen med detta system är att kursdeltagarna genast från början få tala språket. Men inte nog därmed. Alla nya ord skrivs upp på svarta tavlan, läraren uttalar dem och kursdeltagarna säga efter. Härigenom lär man sig orden inte bara med ett sinne, utan såväl ögat som örat och tungen ^{och} göra sig förtrogna med det nya ljudet och det ord det representerar. I kurser med svenska lärare bedrivs nog studierna i allmänhet efter gamla vanliga metoder med läsebok, grammatik och skrivövningar. Härvid är fördelen ett fördjupat grammatiskt studium, som är av stort gagn inte endast för in-

Esperantos byggnad.

Esperanto kallas på grund av det sätt, på vilket det kommit till, ett konstgjort språk, men det har genom sin utveckling och praktiska användning blivit ett levande kulturspråk bland alla de andra. Genom sitt ordförråd, som skapats genom ett systematiskt urval bland de levande internationella orden i de europeiska kulturspråken, i mån av behov kompletterat med ord av mera begränsad räckvidd, och med dessa språks grammatik i yttersta förenkling, är esperanto i likhet med svenskan ett indoeuropeiskt språk. Men esperanto bygger icke blott på internationalitetens utan även på enkelhetens och regelbundenhetens principer. Det är den harmoniska avvägningen mellan dessa tre inbördes stridiga principer, som utgör det mest geniala draget i Zamenhofs skapelse.

En grundlig förenkling av ordförrådet och begreppsbenämningen är genomförd. Realiteten med esperantos rika uttrycksförmågor samt lättheten att tala och förstå språket är nämligen den, att det icke såsom nationalspråken arbetar med färdigpräglade ordformer utan tvärtom med ett riktigt material av ord-element. Den talande kan sakt efter behov bilda ord genom sammansättning av till förs och betydelse konstanta elementörord av olika slag, nämligen:

- a/ ett sovrat och begränsat antal rotord /för specialbegrepp/
- b/ ett 30-tal för- och efterstavelser /för allmänna begrepp/ samt
- c/ 17 ändelser /för grammatiska begrepp/.

De regler, som bestämma språkordens uttal, sammansättning och användning i sammanhanget, uttrycka endast de mest allmänliga, grundläggande lagarna för det nämligen språkets funktion. Alldenstund de grammatiska ändelserna - liksom även för- och efterstavelsena - äro självständiga elementörord med en bestämd betydelse och återfinnas i ordboken, saknar esperanto grammatik i nationalspråkens mening. Dess grammatik utgör egentligen bara ett utdrag ur ordlistan jämte ett halvt dussin undantagslösa regler av enklaste slag.

Resultatet av denna ordbildning, som lutar mera till kombinationsförmågan än till minnet, blir ett i högsta grad lätthanterligt, systematiskt, betydelsefast och fruktbart språk med stort utrymme för

Världen behöver ett internationellt hjälpspråk.

Under de senaste årtiondena har tekniken gjort underverk för att avlägsna de hinder, som naturliga och politiska gränser rest mellan folken. Tack vare allt snabbare och förstklassigare kommunikationer har de geografiska avstånden högst avsevärt förkortats. På några få timmar kan man numera resatill fjärran länder, som det för mindre än en mansålder sedan tog dagar, ja, kanske veckor att nå. Det är inte längre en fantastisk utopi, värdig en äventyrsförfattare som Jules Verne, att resa jorden runt på åttio dagar - det har redan skett på åtta. Columbus behövde på sin tid tio veckor för att taga sig över Atlanten. För icke länge sedan flög en kanadensisk pilot en morgon från Amerika till England och återvände till startplatsen före kvällen samma dag. Det kan nästan förefalla, som om den vetenskapen skulle bli sannspådd, som förutsagt att jorden snart skall bli för liten för människan.

Men trots att jordklotet liksom krympt ihop under teknikens gastkränning, kan det likväl icke med fog sägas, att folken därmed kommit varandra ett uns närmare. Utan tvivel beror detta i väsentlig mån därpå, att det svåraste hindret av alla för skapandet av en verkligt intim kontakt mellan nationer och människor alltjämt består kvarstår, nämligen olikheten i språk. Vad gagnar det, att jag kan komma till ett främmande land på rekordtid, om jag inte förstår göra mig förstådd, då jag väl är där? Just mot bakgrunden av de tekniska samfärdsmedlens enorma utveckling ter sig frånvaron av ett internationellt hjälpspråk - alltså ett sådant sådant andligt samfärdsmedel - så mycket mera upprörande. Det har rentav blivit så, att språket, som ju är avsett att vara ett samfärdsmedel av första ordningen, tvärtom sin uppgift på många sätt verkar som ett direkt samfärds hinder.

Skråkligt tydligt framträder behovet av ett mellanfolkligt språk inom den internationella handeln, och det är betecknande, att man just på detta område av nödvång tillgripit en mängd åtgärder, som bidrar att motverka de olägenheter språkförbistringen medför. Sådana hjälpsmedel är de teckenspråk, som inom handeln fått en vidsträckt användning. Så är exempelvis siffertecknen nästan helt frikopplade från språket och oberoende